

“Vērtīgie apgabali” un kampaņas

Apgabala administratīvajā padomē un Meža valdē reģionālās stratēģijas meža aizsardzībai ir noteikti īpaši, tā saucamie – vērtīgie apgabali. Vērtīgie apgabali ir reģionu daļas, kas tiek uzskatītas par īpaši lielu daļu no konkrētā vērtīgā rakstura savvaļas tipa, uz kuru bieži vien jau šodien attiecas diezgan liela daļa noteikumu. Ideja ir tāda, ka dabas aizsardzības noteikumi lielā mērā tiks koncentrēti šajos vērtīgajos reģionos. Izvēloties, kurš objekts būs aizsargājamā zona, prioritāte ir reģionam, kas atrodas vērtīgajā apgabalā. Tajā pašā laikā nav iemesla, piemēram, piešķirt prioritāti egļu mežam lapu koku vērtību reģionā.

Šīs pieejas pamatā ir teorija, ka visjutīgākās sugas izdzīvo vieglāk tad, ja to biotops koncentrējas ierobežotā teritorijā, nekā tad, ja tās izplatās plašākā teritorijā.

Teorija attiecas uz retajām sugām, kas nevar izdzīvot apsaimniekotajā meža teritorijā. Bet šī ir ļoti neliela mūsu sugu daļa. Lielākā daļa sugu sastopamas arī apsaimniekotajos mežos. Daudzas sugas ir neparastas, bet šur tur tās nejauši nonākušas apsaimniekotajās ainavās. Šo sugu pastāvēšana reti tiek apdraudēta, bet bieži tās var gūt labumu, ja ir noteikti meža aizsardzības noteikumi. Attiecībā uz šīm sugām es nedomāju, ka ir priekšrocības, ja dabas aizsardzība koncentrējas tikai vērtīgajos reģionos. Dabas aizsardzība lauku teritorijās, ārpus vērtīgajiem reģioniem varbūt ir tieši tas, kas nepieciešams, lai šādas sugas varētu veidot pietiekošu biotopu.

Ja kāda platība ir atzīta par vērtīgu apgabalu, tas nenozīmē, ka visam reģionam ir saglabāšanas vērtība. Lielākā daļa mežu platības vērtīgajos apgabalos ir parasti apsaimniekoti meži, un nekad nav bijis nolūka ierobežot mežsaimniecību šādās teritorijās. Daudzu šādu mežu apsaimniekošanas ierobežošana būtu acīmredzama kļūda prioritāšu noteikšanā. Tomēr Greenpeace organizē kampaņu, kurā prasa pārtraukt mežu izstrādi t.s. vērtīgajos apgabalos. Šajā situācijā Greenpeace diezgan labi parāda, par ko ir runa. Tā vēlas novērst mežsaimniecību daudzās tādās meža platībās, kurās nav noteiktas aizsargājamās dabas vērtības.

Attēls no Greenpeace, kas parāda, ka tā vēlas novērst mežsaimniecību pat tādos parastos apsaimniekotajos mežos, kā šajā, ko redzam attēlā.

Tajā pašā laikā Greenpeace mudina boikotēt mežus no vērtīgajiem reģioniem.

Zviedrijas Meža aģentūra, Vides aizsardzības aģentūra un Apgabala administratīvā padome, kuras atbild par vērtīgo reģionu noteikšanu, līdz šim klusē. Kāda Vides aizsardzības aģentūras amatpersona rakstā DAGENS NYHETER paziņoja, ka parastā gadījumā mežsaimniecība var turpināties vērtīgajos reģionos, bet vispār pats atbalsta Greenpeace rīcību.

Vides pārvaldes iestādes tagad strādā ar vairākām koncepcijām, kurās indivīda zeme ir norādīta kā daļa no kāda saglabājama apgabala, bieži vien pat tad, ja indivīda mežs neatrodas saglabājamā reģionā. Tajā pašā laikā tiek apgalvots, ka šo zemju norādīšana neietekmē indivīda patērētāja tiesības. Ja šos jēdzienus lieto vides organizācijas un iestādes, tad nav skaidras mežu īpašnieku tiesības, izstrādājot savu mežu. Vienalga pastāv risks, ka to teritorijā tiks noteikti ierobežojumi meža zemes izmantošanā. Vēl sliktāk ir tas, ka vides organizācijas lej ūdeni Greenpeace dzirnavās, ar ko es domāju šo

Vides aizsardzības aģentūras amatpersonas paziņojumu DN. Tas iedragā mežu īpašnieku uzticību šai koncepcijai.

Vides institūcijām vajadzētu būt ieinteresētām veidot labu dialogu ar mežu īpašniekiem un veidot sadarbību dabas aizsardzības jomā. Es domāju, viņiem būs ārkārtīgi grūti panākt, lai mežu īpašnieki sadarbotos vērtīgo teritoriju un videi draudzīgo infrastruktūru jautājumā, ja sekas ir tādas, ka mežu īpašnieki tiek atainoti kā vides izpostītāji, jo viņi regulāri apsaimnieko savus mežus. Tādēļ ir svarīgi, lai iestādes skaidri noteiktu, kā šī koncepcija darbojas un kā tai nevajadzētu darboties. Ja Vides organizācijas ļaunprātīgi izmanto šo jēdzienu, iestādēm būtu jānosaka skaidrs formulējums.

Vienīgais pareizais risinājums tagad būtu iestāžu skaidra norāde, ka Greenpeace iznīcina viņu iespēju panākt progresu dabas saglabāšanas procesā. Piemēram, debašu raksts no Valsts meža dienesta un Vides aizsardzības aģentūras ar šādu pieeju būtu laba izvēle.